

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 26. Operum perfectio unde oriatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

ab inanibus ludorum negotiis, à torpore pigritiæ, ab honorum ambitu, à laudis cupiditate, ab amore pecuniæ abstineant. Itam omnino pellant, & alteri non faciant quod pati nolunt. Nihil remissè agant, nihil audacter, nihil sistè, aut per simulationem. Quodcumque officium vitæ Christianæ, quæcumque exterior virtutis exercitatio, si careat interiori spiritu & veritate, nihil aliud est, quàm hypocrisis & actio scenica. Solent nonnunquam viri nefarii præclara sanctorum gesta in theatro representare. Hic Martyris constantiam, ille Virginis modestiam, aut Apostoli, vel Christi heroicos actus egregie simulant; sed actione peractâ alienam personam deponunt, suamque turpem, & impurissimam suscipiunt. Simili modo, qui opera exteriora in solam speciem, & inanem ostentationem exercent, veluti histriones sunt, & scenici jaculatores, qui omni virtute & sanctimonia destituti, viri sancti personam in scena gerunt, quorum vita, & mores nihil aliud quàm fabula sunt. Ideo pauci ad Christianæ perfectionis fastigium pertingunt, quia opera sua in spiritu veritatis non perficiunt. Prævalent Christi exemplis, & præceptis falsa mundi axiomata, & communes virtutum notiones à natura insitæ perverfis hominum opinionibus depravatæ ad vitia detorquentur. Cum ergo inter homines falsis doctrinis imbutos vivamus, debet quisque in seipsum crebrò inquirere, an & ipse ignoret quæ recta sunt, & an rectè fungatur officio suo. Via veritatis una est, & immutabilis, per quam qui recto tramite cupit incedere, non terram intueri debet, sed cælum; non homines sequi, sed Deum, qui Via, Veritas, & Vita est.

S. XXV.

Opera exteriora spiritu interiori animanda.

CAvendum, ne sensus in actionibus nostris primam sibi sedem usurpent, inde etenim omnia mala emergunt. Sensuum occasus veritatis exortus est. Ideò vix possumus nobis ipsis polliceri aliquid nos egisse, quod omni ex parte bonum fuerit, quia licet gratia impellente, & cooperante, multa propter Deum operari ceperimus, non sumus gratia fideles, statimque labimur ad nos ipsos. Episcopo Sardis dictum est ab Angelo: *Non invenio opera tua plena coram Deo*

meo (Apoc. 3: 2.) Nam preces, jejunia, elemosynæ, & alia ejusdem generis opera plena sunt coram hominibus, qui solam faciem vident, sed vacua coram Deo, qui intuetur cor, nisi purâ & simplici intentione Divini beneplaciti perficiendi, & spiritui interiori impleantur. In Evangelio decem Virgines commemorantur, quarum quinque fatuæ exclusæ sunt à nuptiis, non defectu virginitatis, aut lampadarum sive operationum, sed quia deficit oleum bonæ intentionis, & sanctorum affectionum. Idem nobis eveniet, nisi opera nostra spiritu interiori, & Dei amore animentur, ut placeant Deo. Vita exterior apud omnes Christianos eadem est, sed sicut horologii extima facies ab interioribus rotis pendet, & ab intimâ corporis constitutione vividus color procedit: ita boni à malis ex interiori spiritu discernuntur. Regnum Dei intra nos est.

S. XXVI.

Operum perfectio unde oritur.

Sicut qui multum comedunt semper viribus imbecilles sunt, corpore malè affecto, & ad extremam maciem redactò; quia nimium stomachi sui mensuram ignorantes, plus illi ingerunt, quam ferre possit: alii ex adverso frugali mensâ contenti, quia cibum exiguum sumunt, & qui facile digeritur, validis semper viribus sunt, & ad extremam senectutem incolumem vitam producant. Ita nonnulli, quamvis multa peragant opera bona, nihil ferè in via Christianæ perfectionis proficiunt, quia videlicet præpostero cursu ambulantes, tunc se maxime progredi putant, cum plura, quamvis remissè & segniter operantur, cum potius eniti debeant, ut ea quæ agunt ferventiùs indies, & perfectiùs peragant; in hoc enim operandi modo perfectionis incrementum consistit, non in tepida operum congerie, & multiplicatione. Alii verò parum operantur, & in Amore Dei plurimum crescunt, quia quæcumque faciant, etsi minima, & pauca sint, majori semper fervore, ac puriori intentione perficere student: atque ita se gerunt in omnibus operibus suis, ut in fine singulorum magnum illud verbum Christi in cruce pendentis non immeritò usurpare queant, *Consummatum est (Joan. 19: 30.)* Perfeci quod Deus à me

me in hoc opere exigebat, ferventer, & quantum imbecillitas mea cognovit, & potuit, sine imperfectione, quantum scilicet & velle & operari ille dedit mihi, qui dixit, *Sine me nihil potestis facere* (Joan. 15: 5.) Eadem ratione sic quamlibet diem transigunt, ut nocte adveniente possint fidenter dicere, *Consummatum est*. Sic denique vitam instituunt, ut ejus cursu peracto, verè affirmare queant, se omnia consummasse, quæ Deus illis præceperat. Qui sic vivit, Christianè vivit, nec timebit in die mala.

§. XXVII.

Præsentia Dei utilitas.

Nullum præstantius documentum ad quælibet opera exactè perficienda, quam Deum in singulis rebus intimè præsentem intueri, qui eis motum & vitam, & esse largitur, & omnia in omnibus operatur. Hæc nobis necessitas indicta est, omnia opera nostra optimè peragendi; quia Dei obitum intimos quosque recessus penetrantem effugere nunquam valeamus. Ipse nos replet, in quo vivimus, movemur, & sumus; nec unquam nos deserit, nisi ab ipso averfi ad creaturas convertamur. Hæc autem sunt veteris Adæ corrupta semina, quæ in nobis vigent, prava scilicet affectio ad sensuum illecebras, quibus à Dei præsentia mens evocatur. Si enim ab amore creaturarum liberi essemus, Deum procul dubiò in omni loco præsentem cerneremus, quemadmodum Christus spondit dicens, *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt* (Matth. 5: 8.) Verè magna, & inexplicabilis est multitudo divinæ dulcedinis, quam Deus abscondit timentibus se; sed revera abscondita est. & illi soli eam percipiunt, qui vident, & gustant quam dulcis est Dominus. Neque enim satis est habere thesaurum, ut quis dives sit, sed scire insuper debet, se illum possidere, ejusque pretium, & usum agnoscere. Nos autem in nobis thesaurum habemus immensum & inestimabilis pretii, summum, & infinitum bonum: cur ipsum negligimus, & post atomos apparentium bonorum currimus, quæ sui in nostram explere non possunt? *Filii hominum usquequo gravi corde? Ut quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium* (Phil. 4: 3.) cum Deo præsentem omni momento fini possitis?

Divites sumus & nescimus. Beatorum spirituum felicitatem prægustare possumus, & non curamus: quia nimirum parti inferiori, ac sensibus jugis Dei præsentia molesta, & gravis est, & vim, quam patiuntur, conantur excutere, & partem superiorem ad se trahere. Et quia Divina consolatio aliquando subtrahitur, ad terrenam protinus labimur, nisi per fidem Deum præsentem intueri, & cum eo intimo affectu miscere colloquia satagamus. Hoc documento ipsemet Deus patrem credentium Abrahamum ad perfectionem erudit dicens, *Ambula coram me, & esto perfectus* (Gen. 17: 1.) David quoque in psalmo ait, *Providebam Dominum in conspectu meo semper, propter hoc lætatum est cor meum* (Psalm. 15: 8.) Jugi enim lætitiâ fruitur, qui fontem omnium bonorum præsentem habet.

§. XXVIII.

Cur difficilis videatur Sanctorum imitatio.

Ad exempla Sanctorum vitam, mores & actiones nostras componere difficillimum arbitramur, quia ipsos mente concipimus quasi homines alterius naturæ exutos corpore, cælestis patriæ possessione beatos, ubi nemo irascitur, nemo concupiscit, nemo tentatur: ubi pax summa, lætitiâ inenarrabilis, lux splendidissima, & status omnium bonorum aggregatione perfectus. Sed si revera, uti par est, illorum cupimus sequi vestigia, aliter considerandi sunt. Homines enim mortales fuerunt similes nobis, eadem corporis sarcinâ onusti, eadem tabe carnalis concupiscentiæ infecti, iisdem malis & periculis obnoxii: & nihilominus per fidem vicerunt regna, operati sunt justitiam, & fecerunt mirabilia in vita sua. *Helios ut Jacobus Apostolus scribit* (Jac. 5: 17.) *homo erat similis nobis passibilis, & oratione oravit, ut non plueret super terram, & non pluit annos tres, & menses sex: & rursum oravit, & caelum dedit pluviam, & terra dedit fructum suum.* Idem de aliis dici potest, quorum insignem sanctitatem, & heroica gesta miramur, nobis enim similes, & ex eodem luto compacti, atque iisdem tentationibus, dum in hac terra essent, expositi fuerunt; sed infinito propè intervallo à nobis disjuncti, in hoc dissimiles inventi sunt, quod